

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

Члан 1.

У Закону о ванпарничном поступку („Службени гласник РС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС”, бр. 46/95 – др. закон, 18/05 – др. закон, 85/12, 45/13 – др. закон и 55/14), у члану 30а после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„(3) Суд одлучује о целисходности поверавања јавном бележнику да спроводи поједине поступке и да предузима поједине процесне радње из судске надлежности.”

Члан 2.

Члан 172. мења се и гласи:

„Члан 172.

(1) Јавни бележник је дужан да објасни странкама смисао правног посла, да им укаже на његове последице и да испита да ли је правни посао дозвољен, односно да није у супротности са принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима.

(2) Ако утврди да нису испуњени услови из става 1. овог члана, јавни бележник решењем одбија да састави исправу.

(3) Ако утврди да правни посао о коме учесник жели да сачини исправу садржи нејасне, неразумљиве или двосмислене одредбе јавни бележник је дужан да учесника на то упозори.

(4) Ако учесник остане при својој изјави и после упозорења, у исправу се уноси упозорење јавног бележника, а ако се учесник противи уношењу упозорења, јавни бележник одбија да састави исправу.”

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени и допуни Закона о ванпарничном поступку је одредба члана 97. тачка 2. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, као и поступак пред судовима и другим државним органима.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење Закона о измени и допуни Закона о ванпарничном поступку (у даљем тексту: Закон) наметнула је потреба за побољшањем и унапређењем постојећег нормативног оквира у вези са пословима које суд може поверити јавном бележнику, те је у циљу контроле поверених послова неопходно допунити одредбу Закона која се односи на поступање судова у вези са радом јавних бележника. Одредбама овог закона врши се и усклађивање са предложеним изменама и допунама Закона о јавном бележничтву у вези са поступком састављања исправа од стране јавних бележника.

Решења из Закона израдили су и усагласили стручни тимови Министарства правде и Адвокатске коморе Србије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Закона допуњује се члан 30а Закона о ванпарничном поступку тако што се даје овлашћење суду да одлучује о целисходности поверавања послова јавном бележнику да спроводи поједине поступке и да предузима поједине процесне радње из судске надлежности.

У члану 2. Закона мења се члан 172. Закона о ванпарничном поступку ради усаглашавања са предложеним изменама и допунама Закона о јавном бележничтву. Предвиђа се дужност јавног бележника да у поступку састављања исправе, објасни странкама смисао правног посла, да им укаже на његове последице и да испита да ли је правни посао дозвољен, односно да није у супротности са принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима. Уколико јавни бележник утврди да нису испуњени прописани услови за састављање исправе донеће решење којим одбија да састави исправу. У том случају странка има право приговора, односно жалбе надлежном суду, у складу са предложеним одредбама Закона о јавном бележничтву.

Члан 3. Закона је завршна одредба која уређује ступање на снагу Закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Предлаже се да се Закон доносе по хитном поступку из разлога што би недоношење закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад правосудних органа и остваривање права грађана.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Члан 30а

(1) Суд може јавном бележнику поверити спровођење поступка за који је по закону надлежан или предузимање појединих ванпарничних радњи под условима који су предвиђени овим законом.

(2) Суд не може поверити јавном бележнику спровођење поступка у статусним и породичним стварима, спровођење поступка за одређивање накнаде за експроприсану непокретност, вођење јавних књига и регистара за које је законом предвиђено да их води суд, састављање исправа за које је овим или посебним законом предвиђена искључива надлежност суда и спровођење поступка за расправљање заоставштине када је за наслеђивање меродавно право стране државе.

(3) СУД ОДЛУЧУЈЕ О ЦЕЛИСХОДНОСТИ ПОВЕРАВАЊА ЈАВНОМ БЕЛЕЖНИКУ ДА СПРОВОДИ ПОЈЕДИНЕ ПОСТУПКЕ И ДА ПРЕДУЗИМА ПОЈЕДИНЕ ПРОЦЕСНЕ РАДЊЕ ИЗ СУДСКЕ НАДЛЕЖНОСТИ.

Члан 172.

~~(1) Јавни бележник испитује да ли је воља учесника слободна и озбиљна и да ли је правни посао о коме се саставља исправа у складу с принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима.~~

~~(2) Ако утврди да воља учесника није озбиљна нити слободна, односно да је правни посао о коме учесник жели да сачини исправу у супротности с принудним прописима, јавним поретком и добрим обичајима, јавни бележник одбија да састави исправу.~~

~~(3) Ако утврди да је правни посао о коме учесник жели да сачини исправу релативно ништав или да садржи нејасне, неразумљиве или двосмислене одредбе које би могле да створе повод за спорове, јавни бележник је дужан да учесника на то упозори.~~

~~(4) Ако учесник остане при својој изјави и после упозорења, у исправу се уноси упозорење јавног бележника, а ако се учесник противи уношењу упозорења, јавни бележник одбија да састави исправу.~~

(1) ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ЈЕ ДУЖАН ДА ОБЈАСНИ СТРАНКАМА СМИСАО ПРАВНОГ ПОСЛА, ДА ИМ УКАЖЕ НА ЊЕГОВЕ ПОСЛЕДИЦЕ И ДА ИСПИТА ДА ЛИ ЈЕ ПРАВНИ ПОСАО ДОЗВОЉЕН, ОДНОСНО ДА НИЈЕ У СУПРОТНОСТИ СА ПРИНУДНИМ ПРОПИСИМА, ЈАВНИМ ПОРЕТКОМ И ДОБРИМ ОБИЧАЈИМА.

(2) АКО УТВРДИ ДА НИСУ ИСПУЊЕНИ УСЛОВИ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК РЕШЕЊЕМ ОДБИЈА ДА САСТАВИ ИСПРАВУ.

(3) АКО УТВРДИ ДА ПРАВНИ ПОСАО О КОМЕ УЧЕСНИК ЖЕЛИ ДА САЧИНИ ИСПРАВУ САДРЖИ НЕЈАСНЕ, НЕРАЗУМЉИВЕ ИЛИ ДВОСМИСЛЕНЕ ОДРЕДБЕ ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ЈЕ ДУЖАН ДА УЧЕСНИКА НА ТО УПОЗОРИ.

(4) АКО УЧЕСНИК ОСТАНЕ ПРИ СВОЈОЈ ИЗЈАВИ И ПОСЛЕ УПОЗОРЕЊА, У ИСПРАВУ СЕ УНОСИ УПОЗОРЕЊЕ ЈАВНОГ БЕЛЕЖНИКА, А АКО СЕ УЧЕСНИК ПРОТИВИ УНОШЕЊУ УПОЗОРЕЊА, ЈАВНИ БЕЛЕЖНИК ОДБИЈА ДА САСТАВИ ИСПРАВУ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Овлашћени предлагач прописа – Влада

Обрађивач – Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о измени и допуни Закона о ванпарничном поступку

Draft Law on Amendman and Addition to the Law on non – Contentious Proceedings

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум):

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слободе и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Предлог закона о измени и допуни Закона о ванпарничном поступку предвиђен је Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

- /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- /

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност Закона о измени и допуни Закона о ванпарничном поступку, с обзиром да су предметне измене малог обима и да нису релевантне са становишта права Европске уније.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

- Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

У поступку припреме овог закона није остварена сарадња са Европском комисијом с обзиром да за израду предметног акта није било неопходно остварити овај конкретни облик сарадње са наведеном европском институцијом.